

ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ІНСТИТУТУ ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ

Левчишин О. О.

студент III курсу юридичного факультету

*Науковий керівник: **Боровик А. В.***

кандидат юридичних наук, доцент

Міжнародного економіко-гуманітарного університету

імені академіка Степана Дем'янука

м. Рівне, Україна

Питання інституту подвійного громадянства є актуальним як для світової спільноти, так і для Української держави зокрема. У сучасних умовах, враховуючи багатоетнічність нашої держави та значну кількість суміжних кордонів, одним із найбільш неоднозначних питань у національному законодавстві є питання подвійного (множинного) громадянства, що й зумовлює актуальність цієї роботи.

Необхідно відзначити, що в багатьох країнах світу існує подвійне громадянство.

Так, крім України єдине громадянство існує лише в 51 країні світу зокрема: Китаї, Азербайджані, Японії, Словаччині, ОАЕ, Монако, Узбекистані, Таїланді, Непалі, Кубі, Катарі, Індії, Казахстані, Білорусь та в інших країнах.

Ще 29 країн світу допускають наявність подвійного громадянства, але за певних умов. Наприклад, в Грузії це може дозволити президент, якщо це має значення для національних інтересів країни (схожі умови в Австрії та Південній Кореї).

У Ліхтенштейні, Намібії, Сальвадорі, Естонії, Нігерії та Словенії право на подвійне громадянство мають ті, хто отримав паспорт країни за народженням.

В Афганістані право на подвійне громадянство є у подружжя іноземних громадян або афганців, які втекли з країни через війну або політичну нестабільність [1].

В Україні останнім часом також йдуть розмови про можливість надання громадянам права перебувати одночасно в правових відносинах з двома державами. Так, Президент України Володимир Зеленський в своїх інтерв'ю засобам масової інформації неодноразово говорив про необхідність легалізації подвійного громадянства і доручив МЗС підготувати необхідні проекти.

Один із законопроектів вже поданий на розгляд до Верховної Ради. Метою дозволу мати подвійне громадянство є необхідність припливу в Україну громадян і повернення на батьківщину так званих

«економічних» емігрантів, зберігши при цьому норму про «єдине громадянство», це означає, що влада буде сприймати людей як громадян тільки України, незважаючи на можливу наявність паспорта іншої держави. «Зміна буде в тому, що ми не будемо вимагати виходу з іншого громадянства для отримання українського паспорта», – повідомив глава Державної міграційної служби України [2].

Необхідно зауважити, що понад 100 депутатів Верховної Ради можуть мати більше, ніж один паспорт. Про це заявив позафракційний депутат Андрій Артеменко, який раніше зізнався, що має також канадське громадянство. Також було відомо, що депутат Артеменко анулював паспорт Канади. Сам він виступає за те, щоби дозволити подвійне громадянство. Тим часом позбавляти українців громадянства за добровільне отримання паспорта іншої держави пропонує президент України. Відповідний законопроект є на розгляді у Верховній Раді. Глава держави вважає, що подвійне громадянство може становити загрозу національній безпеці.

Не вдаючись у дискусію з приводу подвійного громадянства зазначимо, що права й обов'язки в правовій державі фіксують складну систему взаємовідносин держави й особистості, засновану на демократичних принципах [3]. Крім того, досліджуючи правовий статус громадянина України не можливо оминати питання, на підставі яких принципів ґрунтується вказаний статус.

Отож, зважаючи на вищевикладене, беручи до уваги географічне розташування України, її історичне минуле, входження певних територій до складу різних держав, як наслідок – поліетнічність, колізії у чинному законодавстві, а також події, що впродовж останніх п'яти років відбуваються на території нашої держави, можна припустити, що явище подвійного громадянства за певних обставин може стати причиною виникнення загроз національній безпеці України.

Я вважаю, зазначену проблему можна розв'язати тільки або визнавши це явище, прийнявши при цьому єдиний міжнародний акт, який би детально регламентував кожен аспект проблеми, або повністю ліквідувавши його, шляхом застосування обов'язкової оптації одного з громадянств і встановлення норм, які б запобігали в майбутньому можливостям виникнення випадків множинного громадянства.

Література:

1. Подвійне громадянство: 86 країн світу дозволяють, у 51 – заборонено. «Слово і діло», 2019. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/10/28/infografika/polityka/podvijne-hromadyanstvo-86-krayin-svitu-dozvolyayut-51-zaboroneno>.

2. Украина разрешит двойное гражданство. DW, 2019. URL: <https://www.dw.com/ru/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>.

3. Система прав і свобод людини і громадянина. Правовий статус людини і громадянина. Розділ курсу ДО. uapravo.com, 2020. URL: http://www.uapravo.com/hro/text.php?lan=rus&id=4215&id_book=4212&id_parent=4212&id_vid_res=17.

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПРЕЗИДЕНТОМ

Мельничук Я. В.

студентка III курсу юридичного факультету

Науковий керівник: Мельник О. М.

кандидат юридичних наук, доцент

Міжнародного економіко-гуманітарного університету

імені академіка Степана Дем'ячука

м. Рівне, Україна

Одна з основних і найбільш відомих рис Української децентралізації – утворення громад замість міст, селищ і сіл.

Відповідно до Конституції України систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села [1].

Місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [2].

Як відомо Президент Володимир Олександрович Зеленський Указом № 73/2021 створив конгрес місцевих і регіональних влад. Також закликав Верховну Раду ухвалити зміни до Конституції стосовно децентралізації [3]. Пропонувалось змінити адміністративно-територіальний устрій таким чином: найнижчий рівень – громади, вони складаються в округи, остання ланка – області. АРК також має залишитись окремою одиницею.

З поміж науковців це питання постало предметом дослідження у працях Р. Безмертного, В. Бобиренка, О. Бабича, І. Грицяка.